

VÄLIAIKAINEN KANSALLINEN TUKEA

HAKUOHJE Lnrö 428

Väliaikainen kansallinen tuki on kansallisesti rahoitettava tuki. Tuki haetaan ja maksetaan kertaluonteisesti vain tukivuodelta 2010. Tukea voi hakea tuotantosuunnasta riippumatta maa- ja puutarhataloutta harjoittava viljelijä.

Hakija on tukikelpoinen väliaikaiseen kansalliseen tukeen, kun kansallisen tuen yleiset tukiehdot ja tuen ehdot täyttyvät.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maa- ja puutarhataloustuotantoon 31.12.2009 kohdistuvan vieraan pääoman, pois lukien osto- ja siirtovelat, määrän suhde hakijan toimintavuosien 2007—2009 maa- ja puutarhataloustuotannon arvonnäverottomien myyntitulojen ja hakijan vastaavana aikana saamien maataloustukien yhteenlasketun määrän keskiarvoon on **vähintään 1**.

Tukea voidaan korottaa, jos hakija on tehnyt maa- ja puutarhatalouden tuotannossa käytettäviin rakennuksiin ja rakennelmiin kohdistuvia hankinta- ja perusparannustoimenpiteitä. Tuen korotus määräytyy hakijan verovuosina 2004—2009 tekemien maa- ja puutarhatalouden tuotannossa käytettävien rakennusten ja rakennelmien hankinta- ja perusparannusmenojen yhteenlasketun määrän perusteella vähennettynä vastaavana aikana saatujen investointitukien, luovutushintojen ja vakuutuskorvausten yhteismäärällä. Tuen korotus myönnetään, jos investointikustannukset ovat yhteensä **vähintään 20 000 euroa**.

Tuen ehdoista ja tuen määrästä kerrotaan tarkemmin tässä hakuohjeessa myöhemmin.

HAKEMINEN

Väliaikaisen kansallisen tuen hakuaika päättyy 30.9.2010. Hakemuslomake 428 on jätettävä sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella tilan talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, hakemus toimitetaan sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa maatilalla sijaitsee.

Hakemus katsotaan saapuneeksi ajoissa, jos se on leimattu postissa viimeisenä hakupäivä-

nä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle osoitettuna. Myöhästynyt hakemus alentaa tukea. Yli 25 kalenteripäivää myöhässä oleva hakemus hylätään. Hakija voi halutessaan perua hakemuksensa. Peruminen on tehtävä kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Hakijan on arvioitava ennen tukihakemuksen tekemistä täyttyvätkö ehdot tukeen ja korotukseen. Ehtojen täyttymisen laskemiseen on käytettävä LASKELEMA-liitettä ja se on liitettävä tukihakemukseen. Laskelmassa selvitetään tuen hakemuslomakkeella kysyttävät tiedot. Hakija löytää laskelmaan käytettävät tiedot verotustiedoistaan, tilinpäätöksestään tai kirjanpidostaan.

Maaseutuvirastolla, ELY-keskuksilla ja kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisilla on oikeus tarkastaa tuen myöntämisen edellytykset. Jos tukea on maksettu perusteettomasti, tuen myöntänyt viranomainen voi periä liikaa myönnetyn määrän takaisin.

Tuen perusteena käytettävät tiedot perustuvat pääosin hakijan verotus- ja kirjanpito-tietoihin. Tukiehtojen täyttymistä ja valvontaa varten hakijan on tarvittaessa esitettävä maatalouden veroilmoitus-, tilinpäätös- tai kirjanpitoaineistoa. Hakijan on hyvä säilyttää myös muut tukeen liittyvät erillislaskelmat tai muistiinpanot.

Tukea alennetaan tai se voidaan jättää maksamatta, jos hakija on ilmoittanut hakemuksessaan virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, ei ole noudattanut tuen myöntämiseksi annettuja ehtoja, tuen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta taikka järjestelyn tarkoituksena on tukiehtojen kiertäminen. Jos hakija on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän tiedon taikka salannut tiedon, voidaan tukea alentaa valvontasuorauksen lisäksi enintään 20 % tai jos kyse on erittäin törkeästä menettelystä, enintään 100 %. Valvonnassa havaitut vakavat virheet tai puutteet, jotka liittyvät laskelmassa käytettyihin verotietoihin, ilmoitetaan verottajalle.

VÄLIAIKAISEN KANSALLISEN TUEN TUKIEHDOT JA TUEN MÄÄRÄ

1. YLEISET TUKIEHDOT

1.1. Kansallisen tuen edellytykset: Tuettavaa toimintaa harjoitetaan Suomessa ja hakija täyttää ikää ja MYEL-vanhuuseläkettä koskevat edellytykset. (Laki 1559/2001)

Hakija tai hänen puolisonsa on ollut 31.12.2009 vähintään 18-vuotias, mutta ei yli 68-vuotias eivätkä hakija ja hänen puolisonsa saa maatalousyrittäjien eläkelainsäädännössä tarkoitettua vanhuuseläkettä (MYEL-vanhuuseläke).

Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, vähintään yhden maa- tai puutarhataloutta itse harjoittavan viljelijän, yhtiömiehen, jäsenen tai osakkaan on täytettävä ikää ja MYEL-vanhuuseläkettä koskevat edellytykset. Ikää ja MYEL-vanhuuseläkettä koskevat edellytykset eivät koske julkisoikeudellista yhteisöä, koulutilaa tai vankilatilaa.

Siirtymäsäännöksellä tukikelpoinen on myös hakija, joka puolisoineen on jäänyt MYEL-vanhuuseläkkeelle 31.12.2007 mennessä 62–64-vuotiaana. Tällöin hakijan tukikelpoisuus päättyy 65-vuotiaana. Eläkepäätöksessä oleva MYEL-vanhuuseläkkeen alkamishetki ratkaisee, katsotaanko hakijan olevan kyseisellä eläkkeellä. Eläketieto tarkistetaan tarvittaessa verottajalta.

1.2. Hakijan maatala/yritys ei ollut maksuvaikeuksissa 1.7.2008.

Väliaikaista kansallista tukea ei myönnetä maatilalle/yritykselle, joka on ollut maksuvaikeuksissa 1.7.2008. Kyseisenä ajankohtana maksuvaikeuksissa olevaksi maatilaksi/yritykseksi katsotaan:

- (osake)yritys, jonka osakkaiden vastuu on rajattu ja joka on menettänyt yli puolet merkitystä pääomastaan ja yli neljännes pääomasta on menetetty 30.6.2007—1.7.2008;
- (avoin tai kommandiitti)yritys, jossa ainakaan joidenkin osakkaiden vastuuta ei ole rajattu ja joka on menettänyt yli puolet kirjanpidon mukaisista omista varoistaan ja yli neljännes varoista on menetetty 30.6.2007—1.7.2008 tai
- yhtiömuodosta riippumatta hakija, joka on asetettu kyseiseen päivämäärään mennessä

konkurssiin, henkilökohtaiseen velkajärjestelyyn tai yrityssaneerausmenettelyyn.

Yritys, jonka yhtiöittämisestä on kulunut vähemmän kuin 3 vuotta, ei ole yhtiöittämisen jälkeisenä aikana maksuvaikeuksissa oleva yritys, ellei sitä ole asetettu konkurssiin tai saneerausmenettelyyn.

Hakijan asettaminen konkurssiin, henkilökohtaiseen velkajärjestelyyn tai yrityssaneerausmenettelyyn tarkistetaan tarvittaessa käräjäoikeudesta.

1.3. Hakija harjoittaa vuonna 2010 maataloutta ja saa tukivuodelta 2010 EU:n suoria tukia, kansallista tulotukea tai luonnonhaittakorvausta, maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteiden tukea taikka näitä vastaavia tukimuotoja Ahvenanmaalla.

Hakijan on harjoitettava maataloutta vuonna 2010 ja saatava jotain alla mainittua maataloustukea:

- Valkuaiskasvipalkkio
- Tilatuki
- Peltokasvien tuotantopalkkio
- Lypsylehmä-, nauta- ja uuhipalkkiot
- Luonnonhaittakorvaus ja luonnonhaittakorvauksen lisäosa
- Maatalouden ympäristötuki ja ympäristötuen lisäosa
- Etelä-Suomen ja Pohjois-Suomen kansalliset tuet (kansalliset peltotuet, kotieläintuet ja puutarhatalouden tuet)
- Perunantuotannon kansallinen tuki
- Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- Siementuotannon EU:n ja kansallinen tuki
- Tärkkelysperunan tuki
- Porotalouden eläincohtainen tuki
- Mehiläistalouden kansallinen pesäcohtainen tuki

2. EDELLYTYS TUEN MYÖNTÄMISEEN

Hakijan maa- ja puutarhataloustuotantoon 31.12.2009 kohdistuvan vieraan pääoman (pois lukien osto- ja siirtovelat) määrän suhde toimintavuosien 2007—2009 maa- ja puutarhataloustuotannon arvonlisäverottomien myyntitulojen ja vastaavana aikana saatujen maataloustukien yhteenlasketun määrän keskiarvoon on vähintään yksi.

Tukea ei makseta vuonna 2010 tuotantoon aloittavalle uudelle viljelijälle, koska vieraan

pääoman määrää 31.12.2009 ei voida laskea. Vuosien 2007—2009 myyntitulojen ja maataloustukien summasta lasketaan keskiarvo. Jos tuotanto on aloitettu vuonna 2008, lasketaan vuosien 2008 ja 2009 keskiarvo. Jos tuotanto on aloitettu vuonna 2009, lasketaan vain vuoden 2009 yhteenlaskettu määrä. Myös koko tilan hallinnansiirtotapauksissa ja sukupolvenvaihdostapauksissa lasketaan vuosista 2007—2009 vain ne vuodet, jolloin maatila on ollut jatkajalla.

Huom. Vieraasta pääomasta, myyntituloista ja maataloustuista otetaan huomioon vain maa- ja puutarhataloustuotantoon liittyvät tiedot. Esimerkiksi koneurakointiin tai lomamökkitoimintaan liittyvät velat, tulot ja tuet on vähennettävä.

Selitteet

Tukeen oikeuttava vieras pääoma = maatalouden vieras pääoma - osto- ja siirtovelat - muu kuin maa- ja puutarhataloustuotantoon kohdistuva vieras pääoma

Toimintavuosi = kalenterivuosi

Ostovelkoja ovat velat, jotka johtuvat tuotannon tekijähankintojen kirjaamisesta suoriteperusteella. Esimerkiksi tavara tai hyödyke on jo vastaanotettu, mutta maksua ei ole suoritettu. Siirtovelkoihin luetaan sellaiset tuotannon tekijähankintoihin liittyvät velkaerät, jotka ovat laskennallisia kuten maksamattomat palkkaerät tai verovelat taikka vielä laskuttamattomat, ulkoisiin hankintoihin liittyvät erät.

Maataloustuilla tarkoitetaan maa- ja puutarhataloustuotantoon liittyviä maataloustukia, jotka on mainittu kohdassa 1.3. sekä tukivuosina 2007—2009 voimassa olleet tuet (sonni- ja härkäpalkkio, emolehmien tuotantopalkkio, urospuolisten teurasnautojen ja teurashiehojen tuotantopalkkio, energiakasvituki ja sokerijuurikkaan kuljetustuki). Tukien määrät löytyvät Maaseutuviraston viljelijöille lähettämistä vuosittaisista tukiyhteenvedoista.

3. EDELLYTYS TUEN KOROTUKSEN MYÖNTÄMISEEN

Hakijan verovuosina 2004—2009 tehtyjen maa- ja puutarhataloustuotannossa käytettävien rakennusten ja rakennelmien hankinta- ja perusparannusmenojen yhteenlaskettu määrä, josta on vähennetty vastaavana aikana saadut investointituet, luovutushinnat ja vakuutuskorvaukset, on vähintään 20 000 euroa.

Hankinta- ja perusparannustoimenpiteitä katsotaan tehdyksi 2004—2009, vaikka hakijan yritystoiminnassa on tänä aikana tapahtunut toimintamuodon muutoksia (= yritysjärjestelyjä). Jos esimerkiksi maataloutta on harjoitettu luonnollisena henkilönä vuosina 2004—2006 ja toiminta on muutettu osakeyhtiömuotoiseksi vuodesta 2007 lähtien, myös vuosina 2004—2006 tehdyt hankinta- ja perusparannustoimenpiteet otetaan mukaan laskelmaan. Hyväksyttävät toiminnanmuutokset on mainittu tuloverolain (1535/1992) 24 §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 52—52d §:ssä. Koko tilan hallinnansiirtotapauksissa ja sukupolvenvaihdostapauksissa jatkajan hankinta- ja perusparannustoimenpiteet luetaan mukaan ostovuodesta lähtien.

Jos rakennusta tai rakennelmaa ei ole otettu käyttöön vielä verovuoden 2009 loppuun mennessä, näihin rakennuksiin ja rakennelmiin kohdistuvina investointimenoina pidetään niihin verovuoden 2009 loppuun mennessä kohdistuneita investointimenoja.

Selitteet

Tuen korotukseen oikeuttavat hankinta- ja perusparannusmenot = maa- ja puutarhataloustuotannossa käytettävien rakennusten ja rakennelmien hankinta- ja perusparannusmenot, josta vähennetään vastaavana aikana saadut investointituet, luovutushinnat ja vakuutuskorvaukset

Verovuosi on yleensä kalenterivuosi. Yhteisön verovuosi muodostuu kuitenkin siitä tilikaudesta tai niistä tilikausista, jotka ovat kyseisen kalenterivuoden aikana päättyneet.

Rakennuksilla tarkoitetaan tuotantoon käytettäviä rakennuksia, joista voi rakennuksen valmistuttua tehdä maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun enintään 10 % poiston tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun 7 % poiston. Rakennelmilla tarkoitetaan rakennelmia, joista voi rakennelman valmistuttua tehdä edellä mainituissa verotuksissa enintään 20 % poiston.

Investointitukia ovat mm. maatalouden rakennetuet, jotka kohdistuvat maa- ja puutarhataloustuotannossa käytettäviin rakennuksiin tai rakennelmiin. Tukien määrät löytyvät kyseisten tukien maksatuspäätöksistä.

Luovutushinnalla tarkoitetaan rakennuksen tai rakennelman myyntihintaa.

Vakuutuskorvaus on vähennettävä esimerkiksi tilanteessa, jossa peruskorjaustarve on aiheutunut tulipalosta ja vakuutusyhtiö on korvannut hakijalle osan perusparannustoimenpiteen kustannuksista.

4. TUEN MÄÄRÄ

Tuki lasketaan osuutena (enintään 0,3 %) hakijan tukeen oikeuttavan vieraan pääoman määrästä 31.12.2009. Korotus maksetaan osuutena (enintään 3,0 %) tukeen oikeuttavien hankinta- ja perusparannusmenojen määrästä. Yhteensä tukea voidaan myöntää hakijaa kohti enintään 15 000 euroa, josta vähennetään hakijan maatalan vuosina 2008–2010 saamat maatalousalan de minimis -tuet. Maaseutuvirasto on myöntänyt maatalousalan de minimis -tukena seuraavia tukia: tilaneuvontatuki, Etelä-Suomen kasvintuotannon tuki, sokerijuurikkaan kuljetustuki ja tulvavahinkokorvaus. Hallinto vähentää edellä mainitut maatalousalan de minimis -tuet viran puolesta tukea myönnettäessä. Raportin maatilalle myönnettystä maatalousalan de minimis -tuista saa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Tukeen on varattu enintään 9 miljoonaa euroa ja tuen korotukseen enintään 13 miljoonaa euroa. Jos tukeen oikeuttavien hakemusten yhteenlaskettu tuen määrä ylittyy, prosentiosuuksia pienennetään. Pienin maksettava tuen määrä hakijaa kohti on 100 euroa. Tuki maksetaan vuoden 2010 loppuun mennessä.

SOVELLETTAVAT SÄÄDÖKSET

- Komission asetus (EY) N:o 1535/2007, annettu 20 päivänä joulukuuta 2007, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maataloustuotteiden tuotannon alalla. EUVL nro L 337, 21/12/2007 s. 0035–0041
- Komission asetus (EY) N:o 800/2008, annettu 6 päivänä elokuuta 2008, tiettyjen tukimuotojen toteuttamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus)
- Komission tiedonanto - Tilapäiset yhteisön puitteet valtiontukitoimenpiteille rahoituksen saatuuden turvaamiseksi tämänhetkessä finanssi- ja talouskriisissä (2009/C 83/01) ja muutettuna (2009/C 261/02)
- Komission päätös C(2010)3297, 20.5.2010, State Aid/Finland, Aid No N 141/10 Temporary State Aid for Agriculture
- Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista (1559/2001, muutos 457/2010) 15 a §
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä (284/2008)
- Valtioneuvoston asetus maa- ja puutarhatalouden väliaikaisesta kansallisesta tuesta (574/2010)
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus maa- ja puutarhatalouden kansallisten hakemusten toimittamisesta sekä kotieläinten laskentapäivistä ja -ajankohdista vuonna 2010 (75/2010, muut. 696/2010)
- Maaseutuviraston määräys (55/10) väliaikaisen kansallisen tuen hakuajasta ja lomakkeista

EU-säädökset: <http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm>

Kansalliset säädökset: www.finlex.fi

Maaseutuviraston määräykset:

www.finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/440001/

Tarkempia menettelyohjeita väliaikaisesta kansallisesta tuesta saa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Lisätietoa tuesta on luettavissa myös Maaseutuviraston internetsivulla www.mavi.fi/fi/index/viljelijatuuet/kansallinenlisa_tuki.html.